

¶ De grecis inchoantibus inire consilia ad quos de
raptu belene fama peruenit quid sint inde facturi.

OUm hec utiq; in vrbe troiana feliciter (immo
cecis insidiis infelicer) gererentur nondū tro
ianis applicantibus in insulā thenedō fama loquax
et volans tumultuosis relacibus menelai regis ī mul
ta stupefactione aures inuadit. qui nondum a pira
discefferat nec a ducis nestoris comitiua. Cui postq;
patefacta sunt singula de discobatione templi vide
licet in insula citherea dominio suo subiecta et nece
suorum interfectorum ibi nequiter a troiāis de cap
tiuitate mulierum et aliorum deductorum in troiam
et demum de raptu sue belene quam plus q; seipsum
amore tenerrime diligebat tantorum dolorum acule
is factus est anxius et pronus cadens ī terram debi
litatus est spiritu et factus est deficiens in loquela.
Dum post longam moram vires resumpsit in multa
doloris anxietate corporea suorum deflet excidiū
captiuorum abductionem et belene sue absentia; sub
tanti vituperii suggillatione traducte. Deflet etiā ei
pulchritudine alienis manibus contractandā deflet
eius delicias quas habituram non extimat in natio
nibus barbarorum. nullus est finis lamentis eius.
et lacrimis et demum hoc nestori nunciato nestor ad
ipsum veniens quem sibi carum astrinxerat in ami
cum factus lacrimarum suarum particeps blādis ser
monibus et piis affatibus solari mestum intendit.
Cui dum nullis monitis lacrimis et fletibus finem
daret celer se accingit ad reditum regni sui. Quem

nestor non deferens ipsum in comitina militum mul-
torum flebiliter commeauit. **B**ui postq̃ suum perue-
nit in regnum pro rege agamennone fratre suo ⁊ ad
ipsum accederet in fideli nuncio demandauit. **S**ic
regibus castori ⁊ polluci similiter qui ei⁹ audito nū-
cio statim ad eum omnes predicti tres reges cursu ce-
leri peruenerunt. **A**gamennon ut uidit menelaū fra-
trem tanto dolore torqueri ipsum est his uerbis cō-
solatoriis alloquutus. **A**d quid frater tanto dolo-
re deprimeris. **E**t si iusta causa dolendi te moueat
non tamen est prudentis uiri animi sui motum extri-
seca demonstratione vulgare dolor enim patefactus
extrinsecus in aduersis amicos ad dolendum plus
prouocat ⁊ maiora gaudia generat inimicis. **F**in-
ge ergo propalare leticiam cum dolor abūdat ⁊ fin-
ge te non curare de his in quibus te debet rationalis
cura mordere. **N**on curis anxius aut fluuius lacrima-
rum honor querit aut uindicta. **E**nse igit̃ petenda ē
ultio non murmure querelarum **S**apientis ꝑbitas
tunc apparet cum casibus examinata contrariis ad-
uersa nouit sustinere certamīa ⁊ maloz ꝑōderib⁹ aī-
mū nō submittit. **E**xcita ergo tue strēnuitatis aīm ad
hec mala ⁊ ubi iustus dolor te prouocat rigidū as-
sumas aīm ulciscendi ⁊ iniuria tibi ⁊ nobis illata du-
ra nō trāseat sine pena que non lacrimis ē q̃rēda/ sꝫ
in magna offendendi uirtute. **N**osti enī nos abūdaī
uiribus ⁊ in hac ulciscendi cura nos multos habere
sortes cū in hoc totius grecie assurgat iperium ⁊ a
nobis moniti reges singuli arma troianis ingerere
non negabunt. **I**n brachio fortissimo ⁊ multa

classe apud troiam nos vnanimiter conferemus i
ius litus si nostra figere tentoria nos contingat du
rum erit ⁊ impossibile friguis nos a litore posse dei
cere. Ante enim eorum maiores erunt neci traditi et
seruituti durissime populares eorū cuz troiana urbs
in nostra potencia funditus euertet ⁊ ille paris tor
malorum actor si contingat intercipi velut nequam
latro furca suspensus amarissimas penas luet. Cessā
dum est ergo ab omni dolendi tristitia. ⁊ ad omnes
reges grece duces ⁊ comites maiores ⁊ nobiles nos
tra scripta mitemus vt in huius vlciscendi causa de
decoris nobis patenter assistant. Sicq; verbis ⁊ ser
monibus fine facto acquieuit humiliter menelaus ⁊
sic in continenti per vniuersos grece principes litte
ris destinatis inter alios acceperunt primi illi viri no
biles achilles strenuus ⁊ patroclus necnō ⁊ foras
simus diomedes. Statimq; eis totius negotii mate
ria declarata omnes disponunt vnanimis in maxio
exercitu ⁊ in multo nauigio cumulari vt pro recupe
randa belena ⁊ illicite iniurie obtinenda vindicta se
patenter conferant apud troiam. Pro huius autem
executione negotii ante omnia statuerunt eligere ali
quem in ducem ⁊ principem cui totus exercitus pare
at ⁊ sub cuius ductus regula exercitus ipse salubri
ter gubernet ⁊ sic de communi assensu omnium p̄sen
tium tunc ibidem agamenonem regem multe strenu
itatis virum omnes s̄nti cōsili discretionē vigentē i
imperatorem eorum assumpserunt ⁊ ducē ⁊ data ei o
mnis plenitudinis potestate dicti fratres castor ⁊ pol
lux putātes troianos nondum i frigiam puenisse cuz

quibusdā eorum nauibus se immittūt in mare si for
te predictam helenam recuperare possent anteq̃ troi
am ptingeret applicare. **N**onnulli vero dixerūt q̃ dic
ti fratres vocatōe menelai nullaten⁹ expectata sta
tim postq̃ de raptu helene ad eos fama peruēit se ī
mare cū multo nauigio īmiserūt s; quicquid de hoc
cōtigerit fratribus ipsis mare ītrātib⁹ troianos vo
lentibus psequē nōdū per duos dies feliciter nauiga
rāt cū subito celū obductū nubib⁹ obscuras īduxit
tenebras circūquaq; ⁊ variis coruscationibus timi
da ⁊ īterpolata luce micantib⁹ ruptis nubib⁹ mugī
unt clamorosa tonitrua mētes nauigantiū excitātia
pre timore. **I**n pluuiā igit̃ coacte nubes aquose im
bres effundūt ⁊ inualente ventoꝝ rabie pcellōsa
tumer pelagus in fluctus maximos elenatū cuius are
a aeris obscuritate facta nimī⁹ tenebrosa exasperā
tib⁹ undis aduersis varia cacumina fluctuum extol
lūt spumas eructantia crebras hinc inde ex quibus
nigrū pelagus velut ebulliens conuertebat̃ in album
Nec mora frangunt̃ arbores lagerant̃ vela rumpū
tur funes sternunt̃ antēpne ⁊ omnia nauīū earūdeꝝ
depereūt armamēta dispergunt̃ naues multa vento
rum exacerbatione una ab alia separata. **P**auis aut̃
illa in qua predicti fratres insinul⁹ nauigabant ī po
tētia tēpestatis aduersē fractis tēonibus ⁊ ei⁹ arbo
ribus multo stridore collisis p̃prio remige destitu
ta fert̃ per pelagus īcerto itinere nunc buc aduersis
fluctib⁹ nūc illuc q̃ dum multa fatigatione nūc recta
nūc obliqua per mare discurreret demū exausta ma
ris hiatibus propriis dissoluta carnis auulsis

tabulis nullo alio vidente demergit inter fluctus in
ter quos predicti duo fratres et ceteri nauigantes in
ipsa prout vere putat perire submersi. Sic et ille na
ues sequaces ipsius simili tempestate corrupte in diuer
sis locis pelagi perierunt. **N**on autem fratrum mors
dum gentibus esset incognita et de eorum morte nul
lus esset qui causam certitudinis perhiberet quidam
credere voluerunt eos diuino munere factos deos
et viuos (ut voluit antiqua gentilitas) translatos
in celum. Hinc est quod poete dixerunt eos in celum assump
tos constituisse signum in zodiaci circulo quod usque in
hodiernum diem signum dicitur geminorum quia ex his
fratribus geminis institutum / licet antiqui philoso
phi dixerunt geminorum signum ideo appellari quia ge
minis diebus plusquam in aliis signis sol sub zodiaco
decurrens moratur in illo. **E**t sic quicquid dictum sit
predicti duo fratres pro eorum helene recuperatione
sororis tales primicias exsoluerunt. **E**t quia frigus
dares voluit in hoc loco quorundam grecorum troia
norum describere colores et formas qui et si non omnem
saltim describere voluit formosorum. Afferuit enim
in codice sui operis greca lingua compositio omnes
illos suis oculis inspersisse. **N**am sepius iter creugas
habitas inter exercitus ipse se ad grecorum tentori
a conferbat uniuscuiusque maioris formam aspiciens
et contemplans ut ipsorum in suo opere sciret descri
bere qualitates.

De forma et statura grecorum hominum.

Oxit enim primo helenam speciositate nimia re
fulsisse de cuius statura et forma satis aperte